

Eesti Osakondade Peterburi komitee häälekandja.

Nr 121.

PÄEWALEHT.

Laupäeval, 7. juunil 1919. a.

Meie seisukord.

Äärmiselt raskeis tingimustes tuleb mõtugiude Wenemaal ülessehitawat tööd teha. Waeinasti on meil „mustuhat“. Igalt poolt on kodanlus saagiahnelt tormamas häwitama proletariaadi wabadust, maailma imperialistid teemad kõik, et proletariaadiga wõitluses olewat kodanlusi kõigekülgselt toetada. Ning Wenemaa — see on sihtimispunkt, mille pihta maailma kapitalistid pommitawad, et proletariaadi wõitude ärakustamisega matsuma panna wõimu, kus iga parasit saats maitsta oma priistawat ja lõbusamist elu, agides töörahwa werd ja waewa.

Mitte kõik maailma tööliised pole otsekohelel weel wõitluses kapitalistidega — sellega tulebki seletada toda tõsiasi, miks pärast nii äärmiselt raske mõtugiude Wenemaal. Teised maailma tööliised pole jõudnud weel organiseerida endid wõitluses imperialistide vastu. On küll palju tundemärke, mis lihtjalt waadeldes laeswad wälja, et jäalgi pole kauge aeg, kus kututatahe turnajad ning töötawad riigid oma wõimu kindlustawad. Aga seni, kui see pole weel jündinud, peame wõitlema kogu energiaga. Peame kõik jõud organiseerima selleks, et tagasi lüüa pääletungiwaid hüüandeid jalku, kaistes oma wabadust ning revolutsiooni leeki, mis warem wõi hiljem peab plahwatama põlema algjõulise wägewusega kõigis maailma mais, kus olemas turnajad ja turnatawad.

Sei üleilmne revolutsioon on tulemas — see on ühted rohem tõsiasi, jaanud kui kunagi warem. Wärijedes peawad maailma imperialistid tunnistama enamlisi tõusu ning ühiskondlikku kasumist kõigis maailma mais, Jga päew tuleb ühtel kui teiselt poolt teateid, mis tõenevad tööliste rahutustest ja mässust.

Kogu maailma proletariaat on energiliselt organiseerimas wõitluseks kapitalistide vastu. Tuleb tund kohutawa kiirusega, mil lõpulikult saab kapitalistide jaatus, otsustatud.

Kiitama aga kui maailma tööliised endid kindlamine wõitluseks koondawad — miks peab Wenemaa rahmushaheline proletariaat, wõitlust omal jõul pidama. Tuleb ärakustatada kõik kapitalistide katseid, mis sihtitud revolutsiooni häwitamiseks. Tuleb maa päält ära pühkida kõik banded, kes tormawad meie kallale werejäänuliste koertena.

Kõik töörahwa revolutsiooni kaitsjad teadku, et meie seisukord praegu üli raske ning ahwardaw. Revolutsiooni wõidud — töörahwa wabadus, elu ja tulewik on kaalu pääl. Ning selle pääsimine on praegusel silmapilgul töörahwa püsistitkude otjas. Kindlasti, meijest, ennast ohwerdawa julgusega hoidku iga tööline püsistitku lõõgiwalmis — siis on meie wõit enam kui kindel.

Punane wäerind.

Teated 5. juunil.

Põhja wäerind.

Põhja-Dwinski piirkonnas elaw suurtüki.

Shenkurski piirkonnas surus waenlane, ajudes pääletungimisele, meie eelwäe jalka pisut tagasi, kuid juurdetunud abiwägede toetusel seadime endise seisukorra jällegi kindlaks. Teistel sihtel seisukord muutuseta.

Lääne wäerind.

Olonezi piirkonnas taganesid meie wäed Nowinka küla juures waenlase ületakluse jõe pääleõhumisel uutele seisukohtidele, mis 10 w. Olonezi põhja pool.

Marwa sihis löödi waenlase tormijooksud Urmisno-Powlowo pääl, mis Krasnoje-Selo 70 wersta läänepool, tagasi.

Jamburgi maantee piirkonnas taganesid meie wäed waenlase pääleõhumise järele uutele seisukohtidele, mis Krasnoje-Selo 40 wersta lõuna-läänepool. Täht. piirkonnast lõunapool waltab meie pääletungimine edasi, kusjuures meie Džera küla ära wõisime, mis Gatschina 23 wersta lõuna-lääne pool.

Suuga piirkonnas wõtsid meie wäed Samostje küla ära, mis Suugast 25 wersta läänepool. Eelalt lõunapool, löödi waenlase kallaletungimised raudteele tagasi.

Baranowitshi piirkonnas wõtsid Walgawene ja Teedu wäed wõit-

delbes nritmed külad ära, mis Baranowitsch 25 wersta idapool.

Sunineti piirkonnas, Saranow sihis wõtsid meie wäed uuesti Dawid-Gorodoki ära, mis 30 wersta Suninetist lõuna-ida pool.

Lõuna wäerind.

Marientpoli piirkonnas Glebo-baronka ja Bermentshuki jaamast idapool, on wahased wõitlused käimas, samuti on käimas ägedad wõitlused Bagmuti piirkonnas.

Suganski piirkonnas, 40—50 wersta Pugaschist. lõuna-idapool, waltawad wõitlused waenlase suurte jõududega edasi.

Millerowka sihis wõtsid meie pääletungiwad wäed wõideldes Millerowka raudtee jaama ja rida külad ära, mis Millerowast 25 w. lõuna-idapool.

Teistel sihtel igalpool ägedad wõitlused waheldawa õnnega.

Ida wäerind.

Urali piirkond — muutuseta. Drenburgi piirkonnas wõtsime uuesti Tatishchewi ja Suboschinski linnad ära mis 55 wersta läänepool Drenburgi. Meie pääletungimine testab Ufa sihis edasi.

Ufa piirkonnas Meie wäed jõudsid Belaja jõe pahemale kaldale. Birski piirkonnas wõtsime Puschkarewka ära mis 10 wersta läänepool Birski. Birski wõimisel saime palju wangisid, kuulipildujaid ja 200 wagunit.

Sarapuli piirkonnas — waenlase katseid, lahe joonustatena abil

Sarapuli tagasiwõtta ei õnnestunud. Wõllemad laewad lasti meie tulega põhja. Teistel sihtidel jatkame pääletungimisi.

Permi piirkond — wõitlused waheldawa õnnega.

Ukraina punaste wägede operatiiv-plaabi teadaanded 4. juunil.

Nowo sihis, Dubno linna piirkonnas wõtsid meie wäed pääletungimisele ajudes Nowini alerwiku, Rudnja jaama ja Janowka küla ära, mis Werberaudtee jaamast lõuna-läänepool. (täht. Werberaudteejaamast asub Dubno-Madziwlowi liinil). Jssaskawlja piirkonnas tungis waenlane pisut edasi ja wõttis Potoszewka küla oma alla, mis täht. piirkonnast 20 wersta lõuna-lääne pool. Kamenets-Podolski piirkonnas, Rutkowo küla juures, mis Guszatshitsi 25 wersta lõunapool, katkus waenlane pääletungimisi alata, kuid paisati meie wägede poolt, talle raskeid kahju saamata, endisesse seisukorda tagasi. Kamenets-Podolski on waenlase juurtükilise piirkonnas.

Besjarabia wäerinnal suurtükki ja piisli tulewähetus. Rumeenlased ewalueritwad rutulikut Benderi sihtil warandusi. Krimmi wäerinnal, Stertensi sihis piisistui ja eelwäe jalkade luuramistõid.

Sisemine wäerind. Nadowitsi piirkonnas, rahulik. Meie wäed ajawad Sokolowi bandede jäänusleid taga.

Teistel sihtidel wõitlused, mis meie üsna õnnelikud.

Siis wõetud.

Põhja-Lääne wäerind.

Põhjapoolsetel Peterburi eeliseisukohtil on sõjategewus märkja elawamaks muutunud. Murmanni sihis õnnestas, waenlasele Dnoga järwe põhja-ida kalla oma alla wõtta, kus ta lääne kalda vastu opereerib, desantistid maale saates. Walgete edastungimisi Petrojowodski poole peetate punajete wägede poolt põhjapool Kapeletti jaama kinni. (Kapeletti on 120 wersta põhjapool Petrojowodski) kus nas waenlasele Perguba küla ära wõtsid. Teedel, mis Sadoga järwe idapoolset kallast mööda Swiri jõe juure wõiwad, peetate lahinguid 70 wersta kaugele wõimast, Olonezi linna piirkonnas. Eigemisel Peterburi eeliseisukohtil on, ühes punajete wägede edastungimise, Krasnoje-Selo-Jamburgi maanteel põhjapool ägedad wõitlused lõunapool maanteed märgata.

Suuga kü testawad wõitlused 20 wersta põhja-lääne pool raudteed; lõunapool õnnestas walgetel, kes Dudowast, Strugi-Beloje ja Porchowi poole tungiwad, meie wägesid lõuna-ida poole Warshani raudteest taganema sundida. Eelalt pisut lõuna poole tungiwad meie wäed edulalt Pihwa poole edasi ja peawad wõitlust 15 wersta põhja-ida pool Pihwat.

Dwinski piirkonnas rõhuwad walged meie wägesid Marienburgi ja Bonewshi pooli. Nii wõib terwol põhja-lääne wäerinnal nõrkemata walgete rõhumisi tunda, mis Dwinski raioonis enam mõjuwamalt tundub.

Kes ahwardab Peterburi?

„Snamja Rewolutsii“, 27. mail kirjutas järgmisi:

„Põhja wäe asutaja oli Satja maior Kleist. Pääjuhatajaks oli Ukrainast tulnud kindral Wandam. Sel ajal kui Pihwas see kontrrewolutsiooni idee kaswas, hakkati Riias ja Tallinnas kodanlik wõitlust or-

ganiseerima ja pärast piisistititisei wäelei Eesti ja Eesti omi. Major Kleist sai Satja wõitlusest poolteist miljoni marka ja kindral Wandam hakkas oma „wandam-kapi“ wäljaandina, mis mitlegagi kindlus tatud polnud. Kuid sel momendil purustatahe Põhja wägi kinematograhwilise kiirusega punase wäe poolt. Dsa pooljoobnuid ohwitseerisid langes wangi, teine osa, täiwa rübalates kõbis Riia poole. Riias oli tats wäge: Eesti wägi ja raudne diwisioon. Riias testab see priistamine edasi, seesama joomine, seesama ükskõikijeta waade sõjawäe finantsliste lauriduste pääl. Huwitaw on see, et maior Kleist oma adjutandi, leitnant Niemanniga igal õigel Riia klubides näha wõis, pooljoobnuid oletus kaardilaua taga. Kõikides, poolnäljased ohwitserid luusisid bõrset mööda ämber oma „wandam-kapi“ ära müüa katjudes, millega neid rohkesti Põhja wäe kassa warustas, millede eest 15 kop. rubla asemele anti. Ohwitserid nälgisid ja neebisid seda päewa mil nad wälte astusid. Eesti wäe ja raudse diwisiooni juhiks oli kindral Rodsjanko (endise Riigi Duuma eesistuja wenna poeg). Tema staab ajus „Rooma“ hotellis, kus teda igapäew wõis leida kull 2 lõunaeinest wõtmast ja kull 7 õhtusõugil, kus shampanjeri pudeli fortifid lalle lasti. Dõjel istusid kõitide walgete wägede staabid rohelise lina taga ja mängisid õige suurepäraselt „bakkareit“.

Kroonlinna valmistab wõitlusele.

Kroonlinna tööliste, madruste ja punawäelaste kaadikate mõulogu otjastus ühel häälel töõwõimet elementid wäljasaata: nappi, lappi, nitsamuti kühilased kodanliised elementid. Punane kroonlinna otjastus kallaletungimise korral wiimase weretiligani wõidelda.

Walged ristjad Jamburgi kreisi.

Seltimehed, talupojad kommunistid, kes Peterburi said pugeba pärast nende külada arawõtmist, teatawad: „Walged teemad meikufu, piinawad ja lajewad maha kommunistide ning punawäelaste perekondi.“

Walged rõõmivad — nelja-wiie talu pääl jätawad ühe lehma, teised talupojad maha ja jootawad iselaskis ära. Kõit habused wõetate ära, talupojadelt forjatekate kõik wäärtusline kraam ära. Küla waeste pääl määratakse suured kontributsioonid (matsmine — silmapilksine, wiitwamist karistatakse mahlastmifega) mõisamaade äleskandmise ja mõisate kommunaalide alla wõtmise pärast jne.

Meie uued koolid: Gümnaasiumid, tehnikakoolid, rahwa ülikoolid. punaste kinni koolitõpetajad ja õpetajannad kes meie poolt hoitawad lastuse maha.

Talupeogi pekstes, ümberwad ohwitseerid: „Ootite meilt walgeid, taitjad wõitke walged saiad! Ja lastate maha.“

Igalpool on püüdesandjad — kokahtud kulakud, rikkad, endised kaupmehed, Piitri kaupmehed jne.

Meeldine mulje on, et walged ifegi teawad et nende „tuningrit“ kawa ei testis meis kõitid ja sellepärast tohawad nad wõimalikult palju kofku rõõwida ja wõimalikult palju werd walada.

Meelolu muutus juba eimesel walgete walituse päewal. Nüüd on kõik kommunaalid pooli, ifegi wanafetad ja naisterahwad. Kõit see sünnib Kateski, Jlesheewski ja Katschinski külades Jamburgi kreisis (25—30 wersta Wiedmari jaamast).

„Krasnaja Gafeta“.

